

ZARZĄDZENIE Nr 186/2025
Burmistrza Miasta Ostróda
z dnia 31 grudnia 2025 r.

w sprawie wprowadzenia zasad analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa, planu kontroli oraz przypisywania podmiotów do kategorii ryzyka naruszenia prawa

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), w związku z art. 47 ust. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480), **Burmistrz Miasta Ostróda zarządza, co następuje:**

§1

1. Wprowadza się Procedurę sporządzania analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa oraz planu kontroli podatkowej w zakresie podatków i opłat lokalnych, stanowiącą Załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

2. Procedura realizowana jest przy użyciu dokumentów:

- 1) Zasady przypisywania przedsiębiorców do kategorii ryzyka naruszenia prawa – Załącznik nr 1,
- 2) Karty oceny ryzyka naruszenia prawa - Załącznik nr 2,
- 3) Listy podmiotów wytypowanych do kontroli - Załącznik nr 3,
- 4) Roczego planu kontroli podatków i opłat lokalnych - Załącznik nr 4.

§2

1. Zasady określone w procedurze stanowią sposób:

- 1) dokonywania analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w zakresie podatków i opłat lokalnych,
- 2) przypisywania podmiotów do kategorii ryzyka naruszenia prawa,
- 3) typowania podmiotów do kontroli w zakresie podatków i opłat lokalnych,
- 4) opracowywania rocznego planu kontroli.

2. Zasady mają zastosowanie do:

- 1) przedsiębiorców w rozumieniu ustawy – Prawo przedsiębiorców,
- 2) osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej,
- 3) innych podmiotów zobowiązanych do wykonywania obowiązków publicznoprawnych wobec gminy.

§3

1. Analiza prawdopodobieństwa naruszenia prawa oraz przypisanie kategorii ryzyka mają charakter wewnętrzny, planistyczny i pomocniczy.

2. Zasady stosuje się w szczególności na potrzeby:

- 1) sporządzania listy podmiotów wytypowanych do kontroli,
- 2) opracowywania rocznego planu kontroli podatków i opłat lokalnych,
- 3) monitorowania wykonywania obowiązków publicznoprawnych wobec gminy.

3. Zasady nie stanowią podstawy do wydawania rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach podmiotów.

§4

W odniesieniu do przedsiębiorców zasady wprowadzone niniejszym zarządzeniem realizują obowiązki organu wynikające z art. 47 ustawy - Prawo przedsiębiorców, w szczególności w zakresie:

1. przejrzystości kryteriów typowania do kontroli,
2. proporcjonalności działań kontrolnych,
3. ograniczenia nadmiernej uciążliwości kontroli.

§5

Zasady wprowadzone niniejszym zarządzeniem nie naruszają obowiązujących przepisów prawa ani zasad przeprowadzania kontroli określonych w odrębnych regulacjach wewnętrznych.

§6

Wykonanie zarządzenia powierzam Skarbnikowi Miasta Ostróda.

§7

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r. i podlega podaniu do publicznej wiadomości.

Procedura sporządzania analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa oraz planu kontroli podatkowej w zakresie podatków i opłat lokalnych.

1. Cel procedury

Celem procedury jest systematyczne identyfikowanie naruszeń przepisów prawa podatkowego oraz ryzyka ich wystąpienia w zakresie podatków i opłat lokalnych:

- 1) wytypowanie podmiotów do kontroli podatkowej w oparciu o obiektywne, jednolite i udokumentowane kryteria;
- 2) zapewnienie zgodności działań Gminy Miejskiej Ostróda z:
 - ustawą ordynacja podatkowa,
 - ustawą o podatkach i opłatach lokalnych,
 - ustawą Prawo przedsiębiorców, w tym art. 47 (w stanie prawnym obowiązującym od 2026 r.);
- 3) zapewnienie przejrzystości zasad kwalifikowania przedsiębiorców do kategorii ryzyka naruszenia prawa;
- 4) minimalizowanie ryzyka:
 - błędów proceduralnych,
 - nierównego traktowania podmiotów,
 - odpowiedzialności kierownictwa Gminy.

2. Zakres podmiotowy procedury

Procedura obejmuje wszystkie podmioty posiadających nieruchomości na terenie miasta Ostróda, w tym:

- 1) osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej;
- 2) osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą;
- 3) osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej;
- 4) podmioty niebędące przedsiębiorcami, prowadzące działalność statutową lub niezarobkową, w szczególności:
 - stowarzyszenia,
 - fundacje,
 - związki i organizacje społeczne,
 - inne podmioty korzystające z nieruchomości na podstawie tytułu prawnego.

3. Częstotliwość analizy

Analiza prawdopodobieństwa naruszenia prawa przeprowadzana jest nie rzadziej niż raz w roku. Analiza może być przeprowadzona doraźnie w przypadku:

- 1) istotnych zmian w ewidencji gruntów i budynków,
- 2) zmian przepisów podatkowych,
- 3) uzyskania informacji o możliwych naruszeniach prawa.

4. Koordynator procedury

Koordynatorem procedury jest Skarbnik Miasta Ostróda.

- 1) Do zadań Koordynatora należy w szczególności:
 - nadzór nad prawidłowością przeprowadzenia analizy;
 - zatwierdzanie listy podmiotów wytypowanych do kontroli;
 - zapewnienie opracowania i aktualizacji informacji publikowanej w BIP dotyczącej zasad przypisywania przedsiębiorców do kategorii ryzyka naruszenia prawa stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej procedury.

5. Odpowiedzialność osób sprawujących nadzór

- 1) Osoba odpowiedzialna za nadzór w zakresie podatków i opłat lokalnych odpowiadająca za:
 - gromadzenie i aktualizację danych podmiotów;
 - sporządzanie kart oceny naruszeń prawa zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej procedury,
 - na podstawie analizy kart oceny prawdopodobieństwa naruszeń prawa sporządzenie listy podmiotów wytypowanych do kontroli zgodnie z załącznikiem nr 3;
 - przygotowanie propozycji planu kontroli podatkowej zgodnie z załącznikiem nr 4.

6. Zbieranie danych

- 1) Dane do analizy pozyskiwane są w szczególności z:
 - ewidencji gruntów i budynków,
 - deklaracji i informacji podatkowych,
 - CEIDG, KRS oraz rejestrów stowarzyszeń i fundacji,
 - dokumentów będących w posiadaniu Urzędu,
 - informacji o faktycznym sposobie wykorzystania nieruchomości.

7. Identyfikacja naruszeń prawa

- 1) Identyfikacja obejmuje w szczególności:
 - brak złożenia deklaracji lub informacji podatkowej;
 - niezgłoszenie zmiany powierzchni lub sposobu użytkowania nieruchomości;
 - niezgodność danych z ewidencją gruntów i budynków;
 - nieuprawnione korzystanie ze zwolnień podatkowych;
 - zaległości podatkowe;
 - wykorzystanie nieruchomości niezgodnie z deklarowanym celem działalności lub celem statutowym;
- 2) Sygnały o prawdopodobieństwie naruszeniach prawa pochodzące od innych organów lub mieszkańców.

8. Ocena prawdopodobieństwa naruszenia prawa

- 1) Każdemu podmiotowi nieprowadzącemu działalności gospodarczej przypisuje się poziom prawdopodobieństwa naruszenia prawa:
 - niski,
 - średni,
 - wysoki;
- 2) W przypadku przedsiębiorców ocena dokonywana jest na podstawie jawnych i jednolitych kryteriów, obejmujących w szczególności:
 - terminowość regulowania zobowiązań podatkowych,
 - rzetelność składanych deklaracji,
 - zgodność danych z ewidencją,
 - historię wcześniejszych kontroli,
 - zaległości podatkowych.
- 3) Zasady przypisywania przedsiębiorców do kategorii ryzyka publikowane są w Biuletynie Informacji Publicznej.

9. Wytypowanie podmiotów do kontroli

- 1) Na podstawie wyników analizy kart oceny prawdopodobieństwa naruszeń prawa sporządza się listę podmiotów.
- 2) Lista podmiotów wytypowanych do kontroli podlega zatwierdzeniu przez Skarbnika Miasta Ostróda.

10. Roczny plan kontroli podatków i opłat lokalnych

1) Na podstawie zatwierdzonej listy podmiotów wytypowanych do kontroli sporządza się roczny plan kontroli podatkowej do dnia 31 stycznia każdego roku, który zatwierdza Burmistrz Miasta Ostróda.

2) Plan kontroli zawiera w szczególności:

- zakres i przedmiot kontroli należności publicznoprawnych;
- podmiot kontroli
- rodzaj należności publicznoprawnej;
- liczbę kontrolowanych;
- planowany termin kontroli.

3) Plan kontroli:

- ma charakter dokumentu wewnętrznego,
- może być aktualizowany w trakcie roku w przypadku ujawnienia nowych naruszeń prawa.

11. Dokumentacja i archiwizacja

1) Dokumentacja i archiwizacja prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz regulacjami wewnętrznymi Urzędu Miasta w Ostródzie.

2) Dane podlegają ochronie zgodnie z przepisami o tajemnicy skarbowej.

do Procedury sporządzania analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa oraz planu kontroli podatkowej w zakresie podatków i opłat lokalnych

ZASADY PRZYPISYWANIA PRZEDSIĘBIORCÓW DO KATEGORII RYZYKA NARUSZENIA PRAWA

(Informacja publikowana w Biuletynie Informacji Publicznej)

Podstawa prawna

Załącznik sporządzono na podstawie art. 47 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – **Prawo przedsiębiorców** (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480). Zasady obowiązują od stycznia 2026 r.

1. Cel klasyfikacji ryzyka

Celem przypisywania przedsiębiorców do kategorii ryzyka jest:

- 1) zapewnienie przejrzystości i równego traktowania przedsiębiorców,
- 2) stosowanie zasady proporcjonalności działań organu administracji publicznej,
- 3) dostosowanie częstotliwości kontroli oraz zakresu monitoringu do stopnia wywiązywania się przedsiębiorcy z obowiązków publicznoprawnych, w tym obowiązków wynikających z przepisów dotyczących podatków i opłat lokalnych.

2. Kryteria oceny ryzyka

Ocena ryzyka dokonywana jest na podstawie danych znajdujących się w posiadaniu organu, w szczególności dotyczących:

- 1) terminowości składania deklaracji i informacji lub zgłoszeń wymaganych przepisami prawa,
- 2) terminowości regulowania zobowiązań publicznoprawnych, w tym należności z tytułu podatków i opłat lokalnych,
- 3) występowanie zaległości podatkowych lub zaległości z tytułu opłat lokalnych,
- 4) prawidłowości danych, w tym zgodności z ewidencjami publicznymi (np. EGIB),
- 5) wyników wcześniejszych czynności sprawdzających i kontroli,
- 6) skali, charakteru oraz rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej,
- 7) jakości współpracy i komunikacji z organem,
- 8) pomocniczej punktowej oceny ryzyka, dokonywanej na podstawie wewnętrznych kart oceny naruszenia prawa, służącej ujednoczeniu analizy i dokumentowaniu przesłanek klasyfikacji.

3. Kategorie ryzyka

Zgodnie z art. 47 ustawy Prawo przedsiębiorców wyróżnia się **trzy kategorie ryzyka**:

3.1. Kategoria ryzyka – niska

Do kategorii niskiego ryzyka zaliczani są przedsiębiorcy, którzy charakteryzują się w szczególności:

- 1) terminowym wykonywaniem obowiązków publicznoprawnych,

- 2) prawidłowym i regularnym składaniem wymaganych deklaracji i informacji,
- 3) brakiem zaległości podatkowych lub z tytułu opłat lokalnych albo występowaniem wyłącznie zaległości incydentalnych, krótkotrwałych lub nieznacznych kwotowo,
- 4) brakiem stwierdzonych nieprawidłowości o charakterze powtarzalnym lub systemowym,
- 5) prawidłową, terminową i rzetelną komunikacją oraz współpracą z organem.

Kategoria niska oznacza wysoki poziom rzetelności oraz prawidłowości w realizacji obowiązków publicznoprawnych i niskie prawdopodobieństwo naruszeń.

3.2. Kategoria ryzyka – średnia

Do kategorii średniego ryzyka kwalifikowani są przedsiębiorcy, u których występują:

- 1) okresowe lub sporadyczne zaległości podatkowe lub z tytułu opłat lokalnych, w szczególności o niewielkiej lub umiarkowanej wysokości, regulowane po wezwaniu lub z opóźnieniem,
- 2) sporadyczne uchybienia w zakresie terminowości lub prawidłowości wykonywania obowiązków publicznoprawnych,
- 3) nieprawidłowości niemające charakteru trwałego ani systemowego,
- d) okazjonalna konieczność uzupełnienia dokumentów, korekty deklaracji, informacji lub złożenia wyjaśnień,
- 4) zasadniczo poprawna współpraca z organem, wymagająca jednak okresowego monitorowania.

Kategoria średnia wskazuje na umiarkowany poziom ryzyka, uzasadniający bieżącą analizę i działania sprawdzające o ograniczonym zakresie.

3.3. Kategoria ryzyka – wysoka

Do kategorii wysokiego ryzyka kwalifikowani są przedsiębiorcy, u których mogą występować:

- 1) istotne, długotrwałe lub powtarzające się zaległości podatkowe lub z tytułu opłat lokalnych, w szczególności o znacznej wartości lub utrzymujące się mimo podejmowanych działań windykacyjnych,
- 2) powtarzalne lub systemowe nieprawidłowości w realizacji obowiązków publicznoprawnych,
- 3) opóźnienia, zaniechania lub uporczywe naruszenia w składaniu wymaganych deklaracji lub informacji,
- 4) brak współpracy z organem, utrudnianie prowadzonych czynności lub brak reakcji na wezwania,
- 5) działania lub zaniechania mogące wskazywać na podwyższone ryzyko nierzetelnego wykonywania obowiązków.

Kategoria wysoka oznacza zwiększone prawdopodobieństwo naruszeń, uzasadniające intensywniejszy monitoring lub podjęcie czynności kontrolnych, zgodnie z zasadą proporcjonalności.

4. Zasady stosowania i zmiany kategorii ryzyka

- 1) Ocena ryzyka dokonywana jest okresowo oraz każdorazowo w przypadku istotnej zmiany okoliczności mających wpływ na poziom ryzyka.
- 2) Klasyfikacja ma charakter wewnętrzny i służy wyłącznie planowaniu działań organu.
- 3) Kategoria ryzyka może ulec zmianie na podstawie analizy aktualnych danych dotyczących wykonywania obowiązków publicznoprawnych.

4) Na potrzeby wewnętrznej analizy ryzyka organ może stosować pomocnicze narzędzia punktowe, w tym karty oceny naruszeń prawa, przy czym ostateczna kwalifikacja do kategorii ryzyka następuje na podstawie całościowej, jakościowej oceny okoliczności sprawy.

5. Informacje wyłączone z publikacji

Nie ujawnia się:

- 1) danych indywidualnych przedsiębiorców,
- 2) informacji objętych tajemnicą skarbową lub innymi prawnie chronionymi tajemnicami.

do Procedury sporządzania analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa oraz planu kontroli podatkowej w zakresie podatków i opłat lokalnych

KARTA OCENY RYZYKA NARUSZENIA PRAWA

Karta ma charakter wewnętrzny i pomocniczy. Punktowa ocena naruszeń służy ujednoliceniu analizy ryzyka oraz dokumentowaniu przesłanek oceny i nie stanowi samodzielnej podstawy kwalifikacji podatnika lub przedsiębiorcy do kategorii ryzyka.

I. DANE PODATNIKA

1. **Nazwa / imię i nazwisko:**
2. **Forma prawna:**
3. **NIP / PESEL:**
4. **Adres siedziby / zamieszkania:**
5. **Adres nieruchomości:**
6. **Rodzaj podatku/opłaty:**.....

II. STWIERDZONE NARUSZENIA

(zaznaczyć właściwe – punkty sumują się)

- Nieterminowe składanie deklaracji lub informacji lub zgłoszeń wymaganych przepisami prawa - **1 pkt**
- Nieterminowe regulowanie zobowiązań publicznoprawnych - **1 pkt**
- Nieprawidłowość danych, w tym brak zgodności z ewidencjami publicznymi (np. EGiB) - **2 pkt**
- Negatywne wyniki wcześniejszych czynności sprawdzających lub kontroli - **2 pkt**
- Niewłaściwa jakość współpracy i komunikacji z organem - **1 pkt**
- Nieuprawnione korzystanie ze zwolnień, ulg lub wyłączeń - **3 pkt**
- Występowanie zaległości podatkowych lub z tytułu opłat lokalnych - **3 pkt**
- Inne naruszenia (jakie?) - **1- 3 pkt**
(w zależności od wagi i skutków naruszenia)

Interpretacja punktacji:

- **0-2 pkt** - niskie ryzyko
- **3-5 pkt** - średnie ryzyko
- **6 pkt i więcej** - wysokie ryzyko

Ostateczna ocena poziomu ryzyka dokonywana jest na podstawie całościowej analizy, z uwzględnieniem kryteriów jakościowych określonych w Załączniku nr 1 do procedury analizy naruszenia prawa podatkowego oraz przepisów dotyczących opłat lokalnych.

Opis stwierdzonych naruszeń i uzasadnienie punktacji:

.....

.....

.....

.....

.....

III. OCENA RYZYKA / PRAWDOPODOBIENSTWA NARUSZENIA

- Charakter naruszenia: formalne materialne
- Skala naruszenia: niska średnia wysoka
- Powtarzalność: jednorazowe powtarzalne
- Skutki finansowe dla gminy: nieznaczne istotne znaczne

Poziom naruszenia:

niski średni wysoki

IV. WNIOSEK

- brak działań
- wezwanie zobowiązującego
- korekta deklaracji/ informacji
- wytypowanie do kontroli

Data sporządzenia:

Podpis pracownika:

